

Abstrakt

Jméno autorky: Magdalena Hošková

Instituce: Ústav lingvistiky a ugrofinistiky, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

Obor: Finská filologie

Název práce: Zaklínadla jako součást finské lidové slovesnosti

Vedoucí práce: Mgr. Jan Dlask, Ph.D.

Počet stran: 77

Rok obhajoby: 2012

Klíčová slova: zaklínadlo, finská zaklínadla, finská lidová slovesnost, *Kalevala*, starofinská mytologie, *tietäjä*, šaman, modlitba, léčebná magie, homeopatická magie, John Abercromby, James Frazer, neošamanismus, novopohanství

Tato diplomová práce je věnována zaklínadlům jako součásti finské lidové slovesnosti. Jsou zde vylíčeny okolnosti vzniku zaklínadel, dále jejich charakteristika z hlediska formy a účelu použití. Za zlatý věk vzniku zaklínadel nejen ve Finsku, ale i v ostatních evropských zemích, je považována doba pozdního pohanství a raného křesťanství. V práci je nastíněna úloha dvou představitelů magické praxe: jednak šamana coby duchovního vůdce finské společnosti doby před vznikem zaklínadel a jednak jeho nástupce - zaříkávače, ve Finsku označovaného jako *tietäjä*. Následuje výčet finských pohanských bohů s jejich podrobnými charakteristikami a s příklady zaklínadel, v nichž se lidé obraceli k bohům o pomoc. Jádrem práce je typologie finských zaklínadel podle finského literárního vědce Kaie Laitinena a podle skotského etnografa Johna Abercrombyho. V závěrečné kapitole se zamýšlím nad tím, co z magického myšlení a chování přetrvalo v lidské společnosti dodnes (nejen ve Finsku, ale i v celé moderní evropské a americké civilizaci), a zmiňuji se o neošamanismu a novopohanství, tedy o jevech, které čerpají z odkazu duchovních tradic minulosti a aktualizují je pro současnost.